

Nr 175.

Ankom till riksdagens kansli den 23 maj 1919 kl. 3 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till omorganisation av vattenfallsstyrelsen samt i fråga om antalet av vissa befattningar vid statens vattenfallsverk jämte i ämnet väckta motioner.

(4:e avd.)

Uti en till riksdagen den 25 april 1919 avlåten proposition (nr 395), vilken för förberedande behandling hänvisats till statsutskottet, har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

att — med godkännande av de av departementschefen förordade, uti statsrådsprotokollet angivna huvudgrunder för ny organisation av vattenfallsstyrelsen — beträffande sådana befattningar vid statens vattenfallsverk, vilkas antal enligt avlöningsreglementet för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skall fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, från och med den 1 juli 1920 bestämma detta antal på sätt angives i den vid statsrådsprotokollet fogade förteckning.

Ifrågavarande förteckning är av följande lydelse:

Förteckning över befattningar vid statens vattenfallsverk, vilkas antal enligt avlöningsreglementet för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skall fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen.

A. Befattningar, avsedda i 1 § 1 mom. av avlöningsreglementet:

Generaldirektör och chef	1
Överdirektör	1
Kraftverksdirektör	3

B. Befattningar, avsedda i 42 § av avlöningsreglementet:

Vattenfallsfullmäktig	4
Överrevisor	2

C. Befattningar, hänförliga till 13–20 lönegraderna i avdelningen A av den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckning:

Kanalinspektör av klass 1	2
Kassör	2
Kontrollör	3
Notarie	2
Registrator	1
Revisor	3
Kontorschef	1
Kamrer	1
Sekreterare	2
Byråingenjör	1
Direktörsassistent vid kanalverk	1
Direktörsassistent vid kraftverk	2
Distriktsingenjör	6
Förste byråingenjör	4
Förste sekreterare	1
Byrådirektör	1
Driftchef	4
Kanaldirektör	1
Byråchef	3
Förste byrådirektör	2

Beträffande utredningen i ämnet får utskottet hänvisa till åberopade statsrådsprotokollet.

I sammanhang med förevarande proposition har utskottet till behandling förehått två likalydande motioner, väckta den ena inom första kammaren, nr 230, av herr *A. Hedenlund* och den andra inom andra

kammaren, nr 442, av herrar *S. Lübeck* och *A. Lindman*, i vilka motioner hemställts, att riksdagen med bifall i övrigt till Kungl. Maj:ts proposition nr 395 ville beträffande vattenfallsstyrelsens organisation besluta, att den nuvarande kollegiala styrelseformen skall bibehållas med samma antal ledamöter som nu samt att föredragande tjänsteman skall äga rätt och skyldighet att till protokollet anteckna avvikande mening.

I fråga om de skäl motionärerna anfört till stöd för sin framställning, får utskottet hänvisa till motionerna.

Förevarande proposition innefattar bland annat förslag till omorganisation av vattenfallsstyrelsen som beslutande myndighet ävensom ny personalorganisation för densamma. I förstnämnda hänseende har föreslagits, att vattenfallsstyrelsen, vilken för närvarande är kollegialt sammansatt med en vattenfallsdirektör som chef samt fyra från det privata näringslivet hämtade personer som ledamöter, skulle omorganiseras mera i överensstämmelse med två av de övriga affärsdrivande verken, nämligen järnvägsstyrelsen och telegrafstyrelsen. Styrelsen skulle sålunda komma att bestå av en generaldirektör såsom verkets chef och ensam beslutande — utom i bestraffningsfrågor — samt vederbörande avdelnings- och byråchefer eller andra föredragande såsom ledamöter, varjämte fyra särskilda fullmäktige, i egenskap av representanter för näringslivet och de allmänna sociala intressena, skulle vid behandlingen av viktigare frågor inträda i styrelsen.

Den föreslagna personalorganisationen för vattenfallsstyrelsen upptager en generaldirektör, en överdirektör, fyra vattenfallsfullmäktige, två överrevisorer samt övrig personal, fördelad på fyra byråer, nämligen en kraftverksbyrå, en teknisk byrå, en administrativ byrå och en kamealbyrå.

Därjämte innefattar förevarande proposition förslag till bestämmande utav antalet av vederbörande högre befattningar vid statens olika kraft- och kanalverk samt Trollhätte räkenskapsavdelning. Vid vart och ett av Trollhätte, Älvkarleby och Motala kraftverk skulle bland annat inträttas en kraftverksdirektörsbefattning. Antalet driftchefsbefattningar skulle utgöra fyra, nämligen en för envar av kraftstationerna i Trollhättan, Älvkarleby och Porjus samt en vid ångkraftstationen i Västerås. Inom statens kanalverk skulle bland annat finnas en kanaldirektör såsom chef för Trollhätte kanalverk.

Beträffande omfattningen i övrigt av den föreslagna omorganisationen av statens vattenfallsverk, hänvisas till nedanstående tabell.

<i>Enligt föreliggande förslag.</i>		<i>Enligt nu gällande bestämmelser.</i>	
Befattning.	An- tal	Befattning.	An- tal.
I. Befattningar, som tillsätts genom förordnande å viss tid.			
(Jfr 1 § 1 mom. och 42 § i förslaget till avlöningsreglemente).			
Generaldirektör och chef	1	Vattenfallsdirektör	1
Överdirektör	1	Direktör vid statens kraftverksförvaltning	1
Kraftverksdirektörer	3	—	—
Vattenfallsfullmäktige*)	4	Icke föredragande ledamöter av styrelsen*)	4
Överrevisorer	2	Revisorer	2
II. Befattningar, som tillsätts genom konstitutorial och till antalet fastställas av Kungl. Majt och riksdagen.			
<i>Styrelsen.</i>			
13:e löne- graden	Kassör	1	—
	Kontrollör	1	—
	Notarie	2	—
	Registrator	1	—
	Revisor*)	3	Revisor och kontrollinspektör vid Trollhätte räkningsavdelning *)
15:e löne- graden	Kamrer	1	—
	Sekreterare	2	—
16:e löne- graden	Byråingenjör	1	—
17:e löne- graden	Förste byråingenjör	4	—
	Förste sekreterare	1	—
18:e löne- graden	Byrådirektör	1	—
20:e löne- graden	Byråchef	3	—
	Förste byrådirektör	2	—

*) Befattningarna icke fullt jämförliga.

<i>Enligt föreliggande förslag.</i>		<i>Enligt nu gällande bestämmelser.</i>		
Befattning,	An- tal	Befattning.	An- tal	
<i>Lokalförvaltningarna.</i>				
13:e löne- graden	Kanalinspektör av klass 1	2	Kanalinspektör av 1:a graden	2
	Kassör	1	Kassör	1
	Kontrollör	2	Kontrollör	1
14:e löne- graden	} Kontorschef	1	Kontorschef	1
16:e löne- graden	} Direktörsassistent vid kanalverk	1	Kanalingenjör	1
17:e löne- graden	} Direktörsassistent vid kraftverk	2	Överingenjörsassistent	1
	} Distriktsingenjör	6	Distriktsingenjör	6
18:e löne- graden	} Driftchef*	4	Driftingenjör*)	4
19:e löne- graden	} Kanaldirektör	1	Överingenjör	1

Vad först angår frågan om en omorganisation av vattenfallsstyrelsen som beslutande myndighet, beträffande vilken frågas lösning olika meningar kommit till uttryck såväl under den förberedande utredningen av ärendet som motionsvis inom riksdagen, har utskottet på den sena tidpunkt av riksdagen, då förevarande med kommunikationsverkens löne-reglering sammanhängande proposition förelagts utskottet till behandling, icke varit i tillfälle ägna detta organisationsspörsmål den ingående granskning, som i betraktande av frågans betydelse syntts utskottet vara av behovet påkallad. På grund härav och då utskottet med hänsyn till vunnit erfarenhet om det sätt, varpå vattenfallsstyrelsen under sin hittillsvarande organisationsform löst densamma förelagda uppgifter, ansett ett uppskov med denna frågas avgörande utan större olägenhet kunna äga rum, har utskottet funnit sig böra föreslå, att densamma icke nu företages till slutlig behandling. Därvid förutsätter emellertid utskottet, att Kungl. Maj:t, efter förnyat övervägande på vilket sätt förevarande organisationsfråga lämpligen bör vinna sin lösning, vid början av nästkommande års lagtima riksdag framlägger det förslag i ämnet, vartill utredningen kan giva anledning.

Vid nu angivna förhållande torde de båda i ämnet väckta motionerna icke påkalla någon riksdagens åtgärd.

*) Befattningarna icke fullt jämförliga.

Beträffande därefter förslaget om ny personalorganisation för vattenfallsstyrelsen synes denna fråga på grund av sitt sammanhang med nyssnämnda spörsmål om själva styrelsens omorganisation ej heller nu böra företagas till avgörande utan uppskjutas i avvaktan på att nyssnämnda organisationsspörsmål vinner sin slutliga lösning. Då den föreslagna löneregleringen för kommunikationsverken är avsedd att träda i kraft först den 1 juli 1920, torde förnyat förslag i ämnet till 1920 års riksdag hinna slutbehandlas i så god tid, att något uppskov med tillämpningen av nämnda lönereglering ej heller för vattenfallsstyrelsens del behöver uppkomma.

Kungl. Maj:ts förslag i vad det slutligen angår antalet högre befattningar vid lokalförvaltningarna har icke givit utskottet anledning till erinran.

Vid bifall till vad utskottet sålunda ansett sig böra föreslå riksdagen torde ur förevarande, riksdagens prövning underställda förteckning över antalet av vissa högre befattningar vid statens vattenfallsverk böra utgå de för vattenfallsstyrelsen avsedda tjänsterna utom befattningarna såsom generaldirektör och chef samt överdirektör, vilka befattningar utskottet ansett kunna upptagas utan att föregripa en blivande omorganisation av styrelsen.

Under återopande av vad utskottet sålunda anfört, får utskottet hemställa,

att riksdagen i anledning av förevarande proposition samt med avslag å herr Hedenlunds och herrar Lübecks och Lindmans ovanberörda motioner, må beträffande sådana befattningar vid statens vattenfallsverk, vilkas antal enligt avlöningsreglementet för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skall fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen, från och med den 1 juli 1920 för sin del bestämma detta antal på sätt angives i den vid detta utlåtande fogade förteckning (Bilaga A).

Stockholm den 23 maj 1919.

På statsutskottets vägnar:

S. H. KVARNZELIUS.

Bilaga A.

Förteckning över befattningar vid statens vattenfallsverk, vilkas antal enligt avlöningsreglementet för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk skall fastställas av Kungl. Maj:t och riksdagen.

Befattningar, avsedda i 1 § 1 mom. av avlöningsreglementet:

Generaldirektör och chef	1
Överdirektör	1
Kraftverksdirektör	3

Befattningar, hänförliga till 13–20 lönegraderna i avdelningen A av den vid avlöningsreglementet fogade tjänsteförteckning:

Kanalinspektör av klass 1	2
Kassör	1
Kontrollör	2
Kontorschef	1
Direktörsassistent vid kanalverk	1
Direktörsassistent vid kraftverk	2
Distriktsingenjör	6
Driftchef	4
Kanaldirektör	1